

अधितां शर्करां जनयत्यतः । दुग्धेऽक्षिन्नमत्यर्थं नानावयं
ततः सिराः । अर्धनि सहसा रक्तं तं विन्द्याच्छर्करा-
वुद्दम् । शर्करा बालकाद्युक्ता भावप्र० ।

शर्करावत् त्रि० शर्कराः सन्धस्त्रिन् मत्स्य वः । बद्ध-
शर्करायुक्तदेशे ।

शर्करासतमी स्त्री वैशाखशुक्लपञ्चमस्याम् । तद्विधानं
मत्स्यपु० ७२५० उक्तं यथा "शर्करासप्तमीं पश्ये तद्वत्
कलमप्रनाशिनीम् । व्यायुरारोग्यसैश्वर्यं यथानन्वं प्रजा-
यते । नापवस्त्रं सिते पक्षे सप्तम्यां शुक्लपञ्चतः । प्रातः-
स्नात्वा तिलैः शुक्लैः शुक्लमाख्यातुलेपनैः । स्त्रिण्डुले
पद्ममालिख्य कुङ्कुमेन सकणिकम् । तस्मै नमः सवित्रे
तु गन्धपुष्पं निवेदयेत्" इत्यादि ।

शर्करोदकं न० शर्करामिश्रितसुदकम् । (चिनिर पाना)
शर्करामिश्रिते जले तत्कारणप्रकारगुणादिकं भावप्र० उक्तं
यथा "जलेन शीतलेनैव घोषित्वा शुभ्रशर्करा । एवा-
लवङ्गकूर्परमरिचैश्च समन्विता । शर्करोककनाम्नैतत्
प्रसिद्धं विदुषां मतम् । शर्करोदकमाख्यातं शुक्लं शि-
शिरं सरम् । बल्यं हृद्यं लघुं श्लाघ्यं वातपित्ताक्षनाश-
नम् । मूर्च्छाच्छर्करोदकं श्वरशान्तिकरं परम्" भावप्र०
शर्करिकं त्रि० शर्कराः सन्धस्य ठक् । बद्धशर्करायुक्तदेशे
इत्यच् । शर्करिल-तलैव उभयत्वामरः ।

शर्क्रे पु० श्लथ-धञ् । अपानवायूत्सर्गं । ल्युट् । तलैव न० ।
शर्क्रेऽह पु० शर्क्रेऽपानवायूत्सर्गं जहाति हा-खश्च म् ।
मात्रे । तद्भाजने हि अपानवायुर्निःसरतीति तस्य
तथात्वम् ।

शर्क्रे हिंसायां गतौ च भ्या० पर० सक० सेट् । शर्क्रेति अशर्क्रेत् ।
शर्मद् त्रि० शर्मं ददाति दा-क । शुखदायके श्विष्णौ पु०
विष्णु सं० ।

शर्मेन् शृ-वनिन् । शुखे २ तद्वति त्रि० श्रमज्ञापोपाधौ पु० ।
"शर्मा देवश्च विप्रस्य वर्षां त्वाता च भूमजः । अतिर्दत्तश्च
वैश्वस्य दासः सुदस्य कारयेत्" यजुः । "शर्मानं ब्राह्म-
णस्य स्यात् वर्मानं अन्नियस्य तु । धनान्तश्चैव वैश्वस्य
दासानं धान्त्यजग्मनः" यातातपः ।

शर्मरा स्त्री शर्म-राति रा-क । श्दारुहरिद्रायां श्वस्त्रभेदे
पु० भरणिः शुखदायके त्रि० ।

शर्म्या स्त्री शृ-यत् । रात्रौ वाचस्पतिः ।

शर्म्याति पु० वैवस्वतमनोः पुलभेदे ।

शर्म्वे हिंसे भ्या० पर० सक० सेट् । शर्म्वेति अशर्म्वेत् ।

शर्व पु० शर्व-अच् । शमहादेवे हेमच० । श्विष्णौ विष्णु सं०
शर्वेर पु० शर्व-अरन् । शकामदेवे २ तमसि न० उणादि० ।
शन्ध्यायाञ्च संक्षिप्तसा० शस्त्रियां मेदि० ।

शर्वरी स्त्री शृ-वनिष् ङीष् वनो र च । शरात्रौ अमरः ।
शर्वरीशब्दः । शहरिद्रायां विश्वः । [हेमच०]

शर्वला स्त्री शर्व-अञ् शर्वं लाति ला-क । तोमरास्त्रे
शर्वाणी स्त्री शर्व-अ पत्नी ङीष् आहुक् च । त्वान्यां हेमच०
शल चालने भ्या० आत्म० सक० सेट् । शलते अशलिच् ।
अशलिङ्(ध्व)म् शले [ज्वलादि० शलः शालः ।

शल गतौ भ्या० पर० सक० सेट् । शलति अशालीत् ।

शल श्लाघायां चु० आत्म० सक० सेट् । शालयते अशीशलत् ।
शल वेगे भ्या० पर० सक० सेट् । शलति अशालीत् ।

शल न० शल-अच् । शल्लकीबोम्बि (सजारकाटा) अमरः
श्लक्ष्णि श्लेष्मभेदे श्लक्ष्णि च पु० मेदि० पूकुलास्त्रे
त्रिका० इच्छे पुं स्त्री० हेमच० स्त्रियां ङीष् ।

शलक पु० शल-वुन् । (माकलूसा) कीटभेदे त्रिका० ।

शलङ्ग पु० शल-अङ्गच् । श्लोकपाले श्लवणभेदे उणादि० ।

शलभ पु० शल-अभच् । कीटभेदे पतङ्गे अमरः ।

शलल न० स्त्री शल-कलच् । शल्लकीबोम्बि (सजारकाटा)
अमरः । स्त्रीत्वे गौरा० ङीष् ।

शलाका स्त्री शल-आकन् । शल्ले २ मदनदृष्टे (मयना)
शयारिकायां शल्लकायां ५ शरे मेदि० इत्यालेख्यद्वि-
कायां हेमच० । अश्लि च श्लथः । सुशुतोक्ते श्लकाद्यु-
द्धारणार्थं यन्त्रभेदे शस्त्रशब्दे दृश्यम् ।

शलाकापरि अव्य० अव्ययी० शलाकासाधनक्रीडायां पराजये

शलाकापुरुष पु० हेमचन्द्रोक्ते बौद्धानां त्रिषष्टिदेवपुरुषभेदे

शलाटु त्रि० शल-आटु । अयकक्रमे अमरः । शूलभेदे
उणादि० शिल्ले च पु० राजनि० ।

शलालु पु० शल-आलुच् । सुगन्धिद्रव्यभेदे सि० की० ।

शलालुक त्रि० शलालुना क्रीतं वृत् । शलालुद्रव्येण क्रीते
पदार्थे स्त्रियां ङीष् ।

शल्लक न० शल-क कस्य नेत्त्वम् । श्लथे श्लथल्लके अमरः ।
शमत्स्यत्वचि च (आश) कोषान्तरम् । [त्वचि च सि० की०]

शल्लकल न० शल-कलच् कस्य नेत्त्वम् । शमत्स्यत्वकले श्लथ-
शल्लकलिन् पु० शल्लकलमस्यस्य इति । मत्स्ये श्लथर० ।

शल्लिकन् पु० शल्लकमस्यस्य इति । मत्स्ये हेमच० ।

शल्लपदा स्त्री शल-अच् तादृशं प्रदं मूलं यस्याः । सेदाया-
शोषधौ राजनि० ।